

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 336/2020

27.05.2020. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.23/20 од 20.03.2020.године, поднетом против правноснажних решења Основног јавног тужиоца у Новом Саду КТ-4049/16 од 14.11.2019.године и Основног суда у Новом Саду КВ-2187/2019 од 17.12.2019.године, у седници већа одржаној дана 27.05.2020.године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.23/20 од 20.03.2020.године, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног јавног тужиоца у Новом Саду КТ-4049/16 од 14.11.2019.године и Основног суда у Новом Саду КВ-2187/2019 од 17.12.2019.године и предмет враћа Основном јавном тужиоцу у Новом Саду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног јавног тужиоца у Новом Саду КТ-4049/16 од 14.11.2019. године у ставу првом изреке делимично је усвојен захтев изабраног браниоца окривљеног АА - адвоката Александра Грујичића за трошкове одбране у укупном износу од 92.500,00 динара, док је захтев у преосталом делу до траженог износа од 166.000,00 динара одбијен као неоснован. У ставу другом изреке решења наложено је рачуноводству Основног јавног тужилаштва у Новом Саду да изврши исплату износа од 92.500,00 динара на означени рачун адвоката Александра Грујичића.

Решењем Основног суда у Новом Саду КВ-2187/2019 од 17.12.2019.године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Александра Грујичића изјављена против решења Основног јавног тужиоца у Новом Саду КТ-4049/16 од 14.11.2019.године.

Против наведених правноснажних решења Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости КТЗ.бр.23/20 од 20.03.2020.године, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези одредаба члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) ЗКП и

одредаба Тарифног броја 4. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан поднети захтев, те да укине правноснажна решења Основног јавног тужиоца у Новом Саду КТ-4049/16 од 14.11.2019.године и Основног суда у Новом Саду КВ-2187/2019 од 17.12.2019. године и предмет врати Основном јавном тужиоцу у Новом Саду на поновну одлуку.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног АА - адвокату Александру Грујичићу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано Републички јавни тужилац у поднетом захтеву указује да је доношењем побијаних правноснажних решења учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) ЗКП и одредбе Тарифног броја 4. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/2012 од 24.12.2012.године) (у даљем тексту: Адвокатска тарифа).

Наиме, из списка предмета произилази да је правноснажним решењем Основног јавног тужиоца у Новом Саду КТ-4049/16 од 03.09.2019.године одбачена кривична пријава ПУ Нови Сад СПИ „Запад“ број КУ-6342/16 од 03.09.2016.године поднета против окривљеног АА због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, јер не постоје основи сумње да је окривљени учинио кривично дело за које се гони по службеној дужности. Након тога, окривљени је преко браниоца - адвоката Александра Грујичића дана 07.10.2019. године поднео захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у укупном износу од 166.000,00 динара, у којем је определио трошкове који се односе на награду и нужне издатке браниоца, а између осталог, определио је и трошкове на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова поступка, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка, Основни јавни тужилац у Новом Саду је побијаним првостепеним решењем исти делимично усвојио и наложио рачуноводству тог тужилаштва да новчани износ од 92.500,00 динара уплати на означени рачун браниоца окривљеног - адвоката Александра Грујичића, док је преко досуђеног износа од 92.500,00 динара до траженог износа од 166.000,00 динара наведени захтев одбијен као неоснован. У образложењу првостепеног решења детаљно је наведено за које процесне радње на име одбране окривљеног браниоцу припада награда и у којим износима у складу са важећом Адвокатском тарифом према висини запређене казне за кривично дело за које је вођен предистражни поступак против окривљеног, а такође и накнада нужних издатака, а, између осталог, наведено је и да нису признати трошкови на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка, из разлога јер се исти не може сматрати „осталим

поднесцима у кривичном поступку“, а сходно Тарифном броју 4. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, с обзиром да се овај поднесак не односи на чињенице или доказе који су релевантни за одлучивање о битним чињеницама у самом поступку, а које би биле од утицаја на одлуку тужилаштва у овој правној ствари и јер није сачињен у сврху одбране окривљеног, већ представља исправу сачињену са искључивом сврхом наплате потраживања, као и имајући у виду да овај поднесак насловљен као трошковник не представља поднесак из члана 229. став 1. ЗКП којим је предвиђено да се поднеском сматра оптужба, предлог, правни лек и друга изјава или саопштење који се у поступку подносе писмено или се дају усмено на записник.

Основни суд у Новом Саду је, одлучујући о жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепеног решења, одбио жалбу као неосновану, налазећи да је решење јавног тужиоца правилно. У образложењу другостепеног решења наведено је да првостепеним решењем правилно нису признати трошкови поступка на име састављања захтева за накнаду трошкова поступка, обзиром да наведени поднесак нема карактер образложеног поднеска, нити има карактер „осталог поднеска“ у смислу Тарифног броја 4. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, јер исти није сачињен у сврху одбране окривљеног, нити у циљу вођења предистражног поступка.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Правно дејство које решење о одбачају кривичне пријаве има у односу на трошкове који су настали у поступку поводом кривичне пријаве може се поистоветити са правним дејством које обустава кривичног поступка производи у односу на трошкове кривичног поступка.

Тарифним бројем 4. Адвокатске тарифе у ставу 1. је прописано и таксативно означено за састављање којих поднесака адвокату припада награда из Тарифног броја 1, док је ставом 2. истог Тарифног броја прописано да адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

Имајући у виду напред наведено, те цитиране одредбе ЗКП и Адвокатске тарифе, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) у вези Тарифног броја 4. став 2. Адвокатске тарифе. Ово са разлога јер окривљени, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, има право на накнаду трошкова кривичног поступка које је имао на име заступања од

стране стручног лица - адвоката и то конкретно право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка, а који трошкови, с обзиром на то да је према окривљеном правноснажно одбачена кривична пријава, треба да падну на терет буџетских средстава, а не да исте сноси сам окривљени.

Наиме, по налажењу Врховног касационог суда, награда подразумева новчану накнаду која припада одређеном лицу за његов рад, у конкретном случају адвокату за обављене процесне радње у поступку, а наведени захтев за накнаду трошкова кривичног поступка спада у остале поднеске у кривичном поступку и представља поднесак у ширем смислу, обзиром да је сачињен ради остваривања права и интереса окривљеног у поступку пошто суд по службеној дужности не покреће поступак за досуду и исплату трошкова, већ то иницира управо окривљени преко браниоца таквим захтевом, тако да окривљени сходно Тарифном броју 4. став 2. Адвокатске тарифе (који је напред цитиран) има право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка.

Како је, дакле, побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.23/20 од 20.03.2020.године, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијана правноснажна решења Основног јавног тужиоца у Новом Саду КТ-4049/16 од 14.11.2019.године и Основног суда у Новом Саду КВ-2187/2019 од 17.12.2019.године, те списе предмета вратио Основном јавном тужиоцу у Новом Саду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће јавни тужилац у поновном поступку отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Записничар-саветник
Снежана Лазин,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић